Redactiunea, Administratiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. si 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă si învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unŭ anu 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 265. Braşovŭ, Venerĭ 2 (14) Decemvrie 1888.

„Kolozsvár“ şi biserica română gr. orientală.

III

Mai de multe orĭ amŭ cetitŭ în anulŭ acesta în „Kolozsvár“ articulĭ de natura celui reprodusŭ în numĕrulŭ nostru de erĭ.

Inceputulŭ s'a facutŭ, décă ne aducemŭ bine aminte, din incidentulŭ adunării generale a „Associaţiunei transilvane“ ţinută în Abrud, învinuindu-se greco-orientalii, că au terorisatŭ pe greco-catolicĭ şi că nicĭ pe unŭ George Bariţiu nu voiau sĕ-lŭ alégă preşedinte, *numai pentru că este greco-catolicŭ.* O minciună neruşinată.

De altă dată totŭ sub acestŭ pretecstŭ s'a amestecatŭ „Kolozsvár“ în afacerile scólei civile de fete a Asociaţiunei, bătêndu'şĭ jocŭ de ea, şi pentru conflictele regretabile ce se iviseră între fostulŭ corpŭ profesoralŭ şi între comitetŭ, făcênd réspunḑĕtorĭ pe greco-orientalĭ, carĭ numai pentru aceea arŭ fi înfiinţatŭ scóla în Sibiiu, în metropolea „neuniţilorŭ“ ca sĕ pună mâna pe ea etc.

Mai deunăḑĭ, când cu neîntărirea alegerei părintelui archimandritŭ Popea ca vice-preşedinte alŭ Associaţiunei, totŭ „Kolozsvár“ vine şi se încércă a îmbĕta lumea cu apă rece, justificândŭ nejustificabila faptă a guvernului cu aceea că prin asta guvernulŭ a datŭ numai o satisfacţiune greco-catolicilorŭ persecutaţĭ şi maiorisaţĭ de greco-orientalĭ.

Dér tóte acestea au privitŭ numai viéţa socială a Românilorŭ.

Acum însĕ vine totŭ acea pénă plătită, şi *în organulŭ subvenţionatŭ alŭ guvernului*, îşĭ dă aerulŭ de a *apĕra biserica greco-catolică română contra bisericei greco-orientale române.*

Trage paralelă între aceste douĕ bisericĭ românescĭ din punctulŭ de vedere alŭ intereselorŭ statului ungarŭ şi ajunge la conclusiunea, că: numai biserica greco-catolică póte da statului patrioţĭ credincioşĭ pentru-că din causa deosebirei de confesiune n'are legăturĭ cu Bucurescii; din contră credincioşii bisericei române gr. or. suntŭ elemente *centrifugale* şi suntŭ nepatriotice pentrucă *biserica lorŭ,* în urma identităţii religionare cu România (—de ce nu şi cu Rusia, cum au mai scris'o şi alţii înaintea lui „Kolozsvár?“) nicĭ nu póte cresce altfelŭ de cetăţenĭ ai statului, decâtŭ de aceia, pentru carĭ „*rĕsare sórele în oraşulŭ Bucurescĭ.*“ Ergo: biserica română greco-orintală *delendam esse censeo.*

O gogoriţă vechiă acésta!

Scopulŭ acestei denunciărĭ pĕcătóse şi învechite nu póte fi însĕ ceea ce ar urma dintr'însa ca o consecvenţă naturală a premiselorŭ, ca adecă, décă i-ar sta în putinţă, guvernulŭ sĕ vină şi sĕ ştérgă biserica gr. or. de pe faţa pământului, pentru că sciutŭ este, că décă printr'o minune, peste nópte, toţĭ Românii gr. or. s'ar face gr. catolicĭ ba décă chiar toţĭ Romanii gr.-catolicĭ şi gr.-orientalĭ s'arŭ lăpĕda de religiunea strămoşéscă şi într'o clipă s'arŭ face *Calvinĭ*, totŭ „Kolozsvar“ şi cei de o pănură cu dênsulŭ arŭ da alarmă de focŭ, că e patria în periculŭ, căcĭ Românii în viitor vorŭ fi una şi nu se vorŭ mai certa între sine, ci vorŭ pune umĕrŭ la umĕrŭ contra asupritorilorŭ comunĭ, şi ar provocă pe guvernŭ, ca cu tótă energia sĕ întrevină şi sĕ împedece unirea, căcĭ „*Salus reipublicae suprema lex esto*“, apoi salutea statului la noi, încâtŭ pentru nemaghiarĭ, culminéză în principiulŭ „*divide et impera.*“

Este însĕ scopulŭ de a justifica persecuţiunile *esceptionale* puse la cale contra bisericei *gr. orientale.* Căcĭ sĕ nu amintimŭ de alte casurĭ, suntŭ de ajunsŭ mĕsurile esceptionale, luate faţă cu acea biserică, cu privire la *dotaţiunea de statŭ,* mĕsurĭ carĭ nu s'au luatŭ nicĭ faţă cu biserica săséscă, nicĭ faţă cu bisericile maghiare necatolice, nicĭ faţă cu jidanii şi nicĭ chiar faţă cu biserica gr. catolică română, şi ruténă, rĕmânêndŭ pentru tóte acestea în vigóre disposiţiunile de mai 'nainte, *numai biserica gr. or. română din Transilvania fu lipsită de dreptulŭ ei autonomŭ de a distribui însăşĭ ajutorulŭ de statŭ între preoţii sĕi,* chiar acea biserică românéscă, care îşĭ are autonomia sa garantată prin lege.

Este lucru mare aşadéră acéstă disposiţiune esceptională faţă cu o biserică *autonomă* atâtŭ de estinsă ca cea gr. or. română, şi ca sĕ apară încâtva justificată, trebue înferată biserica ca „nepatriotică“, „periculósă pentru statŭ“, ér astăḑĭ nu este lucru mai uşorŭ ca acesta în „fericita“ nóstră patriă.

Şi-apoi mai este scopulŭ infernalŭ, ca aceste invinuirĭ *sĕ apară chiar ca făcute din partea Românilorŭ greco-catolicĭ* contra bisericei gr.-or. ca şi prin asta *sĕ se mai potenţeze vrajba între fiii aceleiaşĭ mame,* aducêndŭ în ispită pe celŭ ce cetesce articululŭ din cestiune, sĕ presupună, că autorulŭ lui este vr'unŭ românŭ gr.-catolicŭ.

La urma urmelorŭ e cu putinţă ca autorulŭ sĕ fiă vr'unŭ gr.-catolicŭ, dér *renegatŭ* alŭ naţiunei şi bisericei sale române, ce l'a botezatŭ şi l'a întrodusŭ în sînulŭ creştinilorŭ, pentru că „nu este pădure fără uscăturĭ“ este, ḑicemŭ, probabilŭ că autorulŭ sĕ fiă vr'o asemenea fiinţă perdută, care se hrănesce colaborândŭ la „Kolozsvar“; protestămŭ însĕ şi trebue sĕ protesteze fie-care Românŭ binesêmţitorŭ în contra unei asemenea manopere infernale, care *nu póte veni dela unŭ fiu adevĕratŭ alŭ bisericei române greco-catolice.*

Nicĭ Metropolia gr.-catolică de Alba-Iulia şi Făgăraşŭ, nicĭ umbrele fericiţilorŭ Şincai, Petru Maiorŭ, Mureşianŭ, Cipariu, nicĭ fruntaşii românĭ greco-catolicĭ în viéţă, ca d-lŭ George Bariţŭ, nu au trebuinţă de glorificarea patriotismului lorŭ prin „Kolozsvar“. In împrejurările de astăḑĭ laudele lui „Kolozsvar“ şi a tuturorŭ aderenţilorŭ sĕi nu potŭ fi decâtŭ insulte pentru biserica română gr.-catolică şi pentru toţĭ fiii ei.

DIN AFARĂ.

După cum se scrie din Parisŭ, principele *Victorŭ Napoleon va scote în ḑilele acestea unŭ nou manifestŭ* către aderenţii sĕi, dintre carĭ în decursulŭ sĕptĕmânei trecute mai mulţĭ au fostŭ la Brnxela pentru a se sfătui în acéstă privinţă. La sfatŭ au luatŭ parte generalulŭ du Barrail, deputatulŭ Jolibois, d. de la Cretelle şi alţĭ fruntaşĭ ai partidului boulangistŭ. S'a stabilitŭ ca în manifestŭ sĕ se declare şi céră ca poporulŭ francesŭ sĕ fiă întrebatŭ elŭ însuşĭ şi d'a dreptulŭ că ce felŭ de formă de guvernamentŭ doresce: imperiu orĭ republică. Manifestulŭ va mai spune apoi că principele se va supune hotărârei poporului chiar când acésta i-ar fi defavorabilă.

Corespondentulŭ din Roma alŭ fóiei „Neue freie Presse“ scrie: Sgomotele despre nisce *sfaturĭ ce le-ar fi datŭ administraţiunea armatei prusiene ministerului italianŭ de rĕsboiu* se întemeiază pe faptulŭ, că generalulŭ Bertolè-Viale, ministrulŭ italian de rĕsboiu a cerutŭ dela Berlinŭ comunicărĭ despre organisarea regimentelorŭ germane de căi ferate şi alte mĕsurĭ privitóre la mobilisare. Nu e dreptŭ, că cei din Berlinŭ ar fi recomandatŭ organisarea armatei după sistemulŭ teritorialŭ. Nu e nicĭ unŭ oficer în armata italiană, care sĕ nu fiă convinsŭ, că sistemulŭ teritorialŭ corĕspunde scopului, dér acestei reforme îi stau în cale motive politice şi trebue sĕ se proceadă cu băgare de sémă şi încetŭ. Dealtmintrelea reforma e în cursŭ. Deocamdată s'a împărţitŭ artileria în regimente teritoriale şi în puţinĭ anĭ probabilŭ că va veni la rêndŭ cavaleria. O altă reformă privesce serviciulŭ în companiă. După lungĭ chibzuirĭ, marele statŭ majorŭ generalŭ a propusŭ sĕ se modifice regulamentulŭ în acéstă privinţă după modelulŭ regulamentului armatel germane. Cu esecutarea propunerei au fostŭ însărcinaţĭ deja doi oficerĭ superi-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(2)

Cine 'nvaţă carte are parte.

Teiuşiu, 1888.

„Incetŭ încetŭ, ca cu boii, ajunserămŭ în oraşulŭ X. Mĕ aşeḑà tata acolo în cvartirŭ, se duse pe la profesorĭ şi mĕ înscrise la şcólă. Apoi se întórse acasă, după ce mĕ ameninţà, că sĕ nu mĕ pună posna sĕ mĕ ducŭ acasă fără scirea lui, căcĭ va fi vai de capulŭ meu.

„Ameninţarea acésta nu mĭ-a convenitŭ de locŭ, vĕḑêndŭ că ultima'mĭ mângăere mi s'a nimicitŭ.

„Când m'am treḑitŭ fără tata, îmĭ venea sĕ fugŭ pe délurĭ de urîtŭ şi de mâhnitŭ ce eram. Plângeamŭ — şi aşŭ fi totŭ plânsŭ, décă nu aşŭ fi observatŭ, că băeţii cu carĭ eram încvartiratŭ rîdéu cu hohotŭ de mine, ba încă mĕ şi batjocuréu.

„Ce sĕ fi sciutŭ eu face în astfelŭ de împrejurărĭ? M'am lăsatŭ de plânsŭ şi începuiu a mĕ încuragea.

„Ba mai târḑiu începuiu a mĕ şi bate cu acei băeţĭ pe întrecute, căcĭ, ce sĕ negŭ, la de-acestea eramŭ mare meşterŭ.

„Profesorii încă m'arŭ fi avutŭ dragŭ, căcĭ de învĕţatŭ învĕţamŭ fórte bine, dér eram fără sémă neaşeḑatŭ, mĕ băteamŭ în tóte ḑilele cu băeţii şi făcémŭ şi alte nesdrăvănii, din care pricină trebuiau sĕ mĕ pedepséscă.

„Mĭ-aducŭ aminte, că odată, fiindŭ zăpada muiată, ne îmbrujiramŭ. Deodată îmĭ trăsnesce'n capŭ idea sĕ facŭ unŭ omŭ de zăpadă. Ilŭ făcuiu, dér nu mĕ îndestuliiu numai cu atâta, ci luaiu omulŭ de zăpadă, îlŭ duseiu în şcólă şi-lŭ aşeḑaiu pe cuptorŭ, care era fierbinte. Deodată se audì o pocnitură şi cuptorulŭ se făcù fărîme. Mĭ-am şi luatŭ apoi rĕsplata, numai eu sciu ce am căpĕtatŭ dela profesorulŭ de clasă.

„După ce mâncai o bătaiă bună, o luai la sănĕtósa către casă, uitasemŭ ce mĭ-a fostŭ disŭ tata la despărţire.

„Tata, cum mĕ vede, ia sbiciulŭ din cuiu — şi haida cu mine 'ndĕrĕtŭ, fără sĕ mĕ mai întrebe de ce am venitŭ acasă. Inzadarŭ plângea mama, tata nu voì sĕ scie nimicŭ.

„Merse apoi pe la profesorĭ şi-i întrebà, că ce am făcutŭ. Plătì cuptorulŭ şi se întórse în cvartirŭ la mine. Eu nu mai sciu nimicŭ ce a făcutŭ tata, pentru că eram greu bolnavŭ, mĕ prinseseră frigurile de drumulŭ celŭ lungŭ şi de fóme.

„Dér se vede că păţania acésta nu mĭ-a fostŭ destulă 'nvĕţătură. Mĕ puse naiba altădată sĕ prindŭ o mulţime de pasĕrĭ. Le legai într'o năframă şi mĕ dusei cu ele la scólă, în falà, veḑĭ Dómne, ca sĕ arătŭ conşcolarilorŭ mei ce bravŭ sunt eu.

„In scólă băgai năframa cu pasĕrile în pulpitul băncii. Dér ce sĕ veḑĭ? Când esplica profesorulŭ mai bine, deslegându-se năframa, brrr... pasĕrile mele, care prin ferestri, care în faţa profesorului. Se 'nţelege, că nicĭ de astă-dată n'am rĕmasŭ nepedepsitŭ.

„Vĕḑêndŭ, că nu merge bine aşa, începuiu a mĕ lăsa de glumele acestea nechibzuite. Şi nicĭ n'am mai fostŭ pedepsitŭ în viéţa mea.

„Mi se'ntêmplau însĕ alte neajunsurĭ, din causa nerodiei mele. Aşa într'o dimineţă mĕ trimete unŭ profesorŭ cu o scrisóre la nevastă-sa. 'Mĭ spune, că sĕ i-o dau numai dênsei în mână. Trebuia prin urmare sĕ intru în odaiă la dênsa. Tocmai erau spălate podelele şi pe ele erau întinse covóre.

„Eu nesciindŭ de ce suntŭ aşternute aceste covóre, începui a sări în drépta şi 'n stânga prin odaia dintêiu în care întrasem, ca nu cumva sĕ calcŭ pe covóre şi sĕ-le întinŭ. Audindŭ soţia profesorului, care se afla în altă odaiă, săriturile grozave ale mele, eşì numai decâtŭ sĕ vadă ce naiba s'a întêmplatŭ.

„Indată ce o vĕḑuiu, începuiu a-i spune, că nu ar trebui întinse ţólele acelea pe josŭ şi încă chiar în cale, căcĭ ḑĕu, de nu băgamŭ de sémă, aşŭ fi călcatŭ pe ele şi pe tóte le-aşŭ fi întinatŭ.

orĭ. Cum vedemŭ, totŭ e adevĕratŭ, că cercurile militare superióre din Roma stau în comunicațiune cu cercurile superióre militare din Berlinŭ.

Diarele rusescĭ emoționate de nesuccesulŭ diplomaticŭ alŭ guvernului lor la Teheran, îndémnă pe *Rusia sĕ-şĭ rĕsbune contra Anglici.* Guvernulŭ din Petersburgŭ a numitŭ o comisiune estraordinară, pentru a esamina mĕsurile de luatŭ în privința Persiei. De altă parte „Pol. Corr.“ e informată din isvorŭ persanŭ, că declararea liberei navigațiunĭ pe rîulŭ Karun până la Ahvas, fiindŭ internațională, nu e îndreptată contra Rusiei şi nicĭ nu s'a încheiatŭ vre-o convențiune cu Anglia orĭ cu altŭ statŭ. Textulŭ notei ce s'a comunicatŭ în acéstă privință representanțilorŭ din Teheran ai puterilorŭ dovedesce, că Persia n'a avut intențiunea sĕ vateme pe Rusia. Permițêndu-se vaselorŭ comerciale ale tuturorŭ națiunilorŭ libera navigațiune pe Karun, s'a făcutŭ în interesulŭ bunei stărĭ a agricultorilorŭ şi țĕrilorŭ persane. Dela Ahvas în susŭ numai corăbiile persane potŭ naviga liberŭ, érŭ cele streine trebue sĕ plătéscă. Ce privesce refusarea exequaturei pentru unŭ representantŭ consularŭ rusŭ în Meşed, se reduce la faptulŭ, că respectivulŭ funcționarŭ e de religia creştină, şi în Meşed nu potŭ locui creştinĭ, fiă europenĭ, orĭ supuşĭ persanĭ. Interdicerea esportului de cereale din Suftabad în Rusia a fostŭ provocată de temerea sĕ nu se nască fómete.

Lucrările de dărîmare a fortificațiunilorŭ Luxemburgului, care se urméză, cu întreruperĭ, de douĕ-decĭ de anĭ, suntŭ spre sfêrşitŭ. Precum spune „Köln.Ztg.“, acum se sfarmă bastionulŭ Berlaymont, începutŭ de guvernatorulŭ spaniolŭ Berlaymont la 1606 şi terminatŭ la 1683; în contra acestui putemicŭ bastionŭ a fostŭ îndreptatŭ la 1684 ataculŭ principalŭ alŭ Francesilorŭ asediatorĭ. Stânca, care face parte din acestŭ bastionŭ şi pe spinarea căreia se află şoşéua din partea de susŭ a oraşului până la Frevir, nu se póte sfărîma.

Cu privire la faimele despre *divergențe de păreri între Germania şi Spania* din causa rechiămării ambasadorului spaniolŭ Benomar din Berlinŭ, „Post“ dice, că divergențe de părerĭ s'arŭ fi ivitŭ numai în privința tractărei formale a casului, vrêndŭ guvernulŭ spaniolŭ sĕ se abată dela vechiulŭ usŭ diplomaticŭ. Din contră nu e adevĕratŭ, că guvernulŭ germanŭ ar fi încercatŭ sĕ uneltéscă în contra rechiemării lui Benomar. Germania nicĭ-odată în nicĭ unŭ modŭ, dice fóia oficiósă germane, n'a adresatŭ Spaniei vr'o provocare d'a intra în alianța triplă. „Orĭ-cum ar fi lucrulŭ, e veditŭ, că Spania nu voesce cu nicĭ unŭ prețŭ sĕ intre în alianța triplă.

Din Neapole se telegrafiază, că juristulŭ Luigi Alfani şi techniculŭ Erneste Rossi au fostŭ surprinşĭ de gardiştĭ în momentulŭ, când voiau *sĕ arunce în curtea consulatului germanŭ o bombă* câtŭ capulŭ de mare. Amêndoi au fostŭ arestațĭ şi bomba s'a depusŭ la tribunalŭ. Arestații au refusatŭ orĭ-ce esplicărĭ. Amêndoi s'au aflatŭ între aceia, carĭ în timpulŭ visitei împĕratului germanŭ în Roma fuseseră arestațĭ pentru împrăştiarea proclamațiunilorŭ antigermane.

„Nordd. Allg. Ztg.“ polemiséză cu „Standard“, care a susținutŭ că Germania e de sigurŭ celŭ mai grozavŭ duşmanŭ ce l'ar puté avé o țĕră, dér în acelaşŭ timpŭ e celŭ mai pretențiosŭ şi mai cicălitorŭ amicŭ, şi Austria are sĕ sufere ne'ncetatŭ din causa tónelorŭ rele şi nebunescĭ ale Germaniei. Fóia lui Bismarck observă la acestea, că „Standard“ e pe calea tuturorŭ *clevetitorilorŭ Germanici în Germania, în Francia şi în Rusia.* Afirmarea, că Germania s'a arătatŭ totŭ aşa de pretențiósă şi bănuitóre față cu Anglia, e combătută prin raporturile cele escelente dintre ambele guverne, care în tratările lorŭ au ajunsŭ la unŭ resultatŭ deplinŭ satisfăcĕtorŭ. Ce privesce *neîncrederea Germaniei către Austro-Ungaria,* pentru cercurile oficiale germane au fostŭ neaşteptate şi nedorite espectorările foilorŭ progresiste şi conservatóre asupra raporturilorŭ austriace, şi nicĭ adĭ nu se scie originea şi scopulŭ lorŭ.

„Financial News“ din Londra a adusŭ scirea, că în Berlinŭ se lucréză la unŭ planŭ, ca *Turcia sĕ fiă pusă sub curatela comună* a Germaniei, Franciei, Italiei şi Austriei. „Nordd. Allg. Ztg.“ dice, că acéstă scire e o născocire. In cercurile oficiale nu se scie nimicŭ despre unŭ asemenea planŭ nebunescŭ, şi când se mai adauge încă, că planulŭ a pornitŭ dela principele Bismarck, scopulŭ acestei tendențióse născocirĭ e, ca sĕ indispună pe cei din Constantinopolŭ în contra Germaniei.

In camera comunelorŭ din Londra a comunicatŭ Stadhepe, că a primitŭ dela Genfel din *Suakim* o telegramă, în care declară, că oferindu-i-se *întărirĭ de trupe,* nu e îndreptățitŭ a le respinge. In urma acésta plécă adĭ 1 escadronŭ de husarĭ şi 300 de infanteriştĭ dela Suez la Suakim. Intr'o altă telegramă spune Grenfell, că e sigurŭ de isbândă. Afară de ultimele întărirĭ de trupe, se află în Suakim cu trupele egiptene cu totŭ 4500 de soldațĭ.

Nisce gazete germane lățiră vestea, că rĕposatulŭ împĕratŭ *Fridericŭ* a avutŭ intențiunea *de a interdice oficerilorŭ în activitate sĕ porte uniforma, când nu se află în serviciu.* „Nordd. allg. Ztg.“ e fórte măhnitŭ din causă că rĕposatului împĕratŭ i se atribue intențiunĭ de aceste, carĭ nu consună cu vechile tradițiunĭ ale casei de Hohenzollern şi se plânge că érăşĭ se facŭ încercărĭ a esploata memoria împĕratului Fridericŭ în interesulŭ unei partide (înțelege pe liberalii-progresiştĭ). Aceste frecărĭ diaristice dovedescŭ, că în Germania domnesce o mare nemulțămire în contra militarismului de astădĭ.

Complotŭ în contra Țarului.

„Telegrafului românŭ“ din Bucurescĭ i-se comunică din Petersburgŭ, că unŭ complotŭ în contra Țarului a fostŭ descoperitŭ acolo în dilele trecute. Poliția a descoperitŭ o fabrică de nitro- glițerină, unde s'au găsitŭ fabricate o mulțime de bombe sistemulŭ Kibalcicĭ, analóge cu acele cu carĭ s'a omorîtŭ împĕratulŭ Alexandru alŭ II. Acéstă descoperire a datŭ nascere mai multorŭ arestărĭ făcute la Kieff, Warşovia şi Odesa. Printre arestanțĭ suntŭ mulțĭ ofițerĭ de marină şi de artileriă. La Universitatea din Petersburgŭ s'a făcutŭ perchizițiă minuțiósă şi studenții fură împresurațĭ de unŭ batalionŭ de soldațĭ. O mică încăerare s'a făcutŭ pe stradă, între poliția şi studențĭ; sergenții au lovitŭ cu tesacele şi au rănitŭ gravŭ pe mai mulțĭ tinerĭ. La Warşovia asemenea a fostŭ o încăerare între unŭ grupŭ de tinerĭ împresoratŭ de poliția. Tinerii au ripostatŭ cu arme de focŭ şi soldații au datŭ asaltŭ cu baionete; suntŭ morțĭ şi rănițĭ. La Karkoff poliția a făcutŭ adevĕrată vênătóre asupra studenților. Trei morțĭ s'au aflatŭ pe stradă.

SCIRILE DILEI.

La 17 Noemvre a. c. şĭ-a serbatŭ d-lŭ *Iosifŭ Popŭ* din *Şomcuta mare* jubileulŭ de 50 anĭ ai activității sale de advocatŭ. Jubileulŭ din vorbă — despre care scimŭ că a fostŭ arangiatŭ de advocații din Şomcuta-mare, *carĭ póte chiar esclusivŭ suntŭ românĭ,* — décă suntŭ adevĕrate cele ce se raportéză în foi din părțile Chiorului, numai jubileu românescŭ nu se póte numi pentru vredniculŭ jubilantŭ, şi tótă rĕspunderea cade asupra comitetului arangiatorŭ, în a căruia frunte a statŭ advocatulŭ V. Indre şi candidatulŭ de advocatŭ V. Marcu, carĭ ambii suntŭ Românĭ. Indre ar fi ținutŭ o vorbire în limba ungurésca; apoi arŭ fi urmatŭ alte douĕ vorbirĭ totŭ în limba ungurésca; urmară toastele, asemenea în limba ungurésca, ba unulŭ dintre „Românĭ“ cită versurĭ din Vörösmarti. Joculŭ s'a începutŭ cu „Csardas“-ulŭ. Cu unŭ cuvêntŭ, *Românii* din Şomcuta arangiară o *festivitate ungurescă* în onórea unui vrednicŭ Românŭ. Décă nu s'ar fi cetitŭ telegrame de felicitare românescĭ şi décă nu s'ar fi aflatŭ d-lŭ Andreiu Medanŭ şi încă unŭ preotŭ românŭ, carĭ au toastatŭ în limba lorŭ maternă, póte că nicĭ nu s'ar fi auditŭ vorbă românéscă la acestŭ jubileu. — Fire-arŭ în stare Românii chiorenĭ sĕ'şĭ dea sémă înaintea publicului românŭ despre cele ce s'au petrecutŭ cu ocasiunea acésta la Şomcuta-mare?

***

Legea de *conversiune* votată de dieta ungară s'a sancționatŭ deja de Maiestatea Sa şi a întratŭ în vigóre.

***

Despre adunarea comitatensă extraordinară tinută în *Lugoşŭ* în 29 Noemvre n., cetimŭ în „Fóia Diecesană“, că ar fi fostŭ fórte interesantă şi că d-nii Hațegŭ, Brediceanu, Rezeiu, Drăgălina, Curescu şi tótă partida națională a avut mare luptă cu despoticulŭ prefectŭ. Ar trebui sĕ se dea amĕrunte.

***

La universitatea din *Cluşiu* s'au inscrisŭ în primulŭ semestru alŭ acestui anŭ 535 ascultătorĭ; dintre aceştia 243 suntŭ la drepturĭ, 138 la medicină, 69 la filosofiă, 36 la sciințele naturale. Numĕrulŭ studenților farmaciştĭ este de 49.

***

In comuna *Sânmărgita* din cerculŭ Deşului s'a ivitŭ *pojarulŭ* în formă de epidemiă, ér în oraşulŭ *Deşiu,* unde asemenea a bântuitŭ pojarulŭ, în sĕptĕmâna trecută s'au ivitŭ numai 6 casurĭ de bólă şi, după cum se scrie de acolo, bóla a începutŭ sĕ scadă. In *comitatulŭ Trei-scaunelorŭ* peste totŭ, dér mai vîrtosŭ în Papolța *anghina* şi împreună cu ea şi alte bóle de gâtŭ seceră numĕróse evictim între copii.

***

Guvernulŭ unguresců a depusŭ pe biuroulŭ camerei o cerere de creditŭ de o jumĕtate milionŭ pentru lucrările preliminare ce privescŭ regularea *Porțilorŭ de ferŭ.*

***

Bugetulŭ oraşului Sighişóra pe anulŭ 1889 e preliminatŭ cu 67.077 fl. 14 cr. veniturĭ şi 67,068 fl. 7 cr. cheltuelĭ. Escedentulŭ decĭ e de 9 fl. 7 cr.

***

In *Sacoşulŭ-unguresců* se înmulțescŭ jăfuirile, omorurile şi uciderile din di în di. Până acuma s'au înfundatŭ în prinsorile din Buziaşŭ şi Timişóra la 70 ómenĭ. Se afirmă, că aceste fapte arŭ fi mai cu sémă urmările sĕrăcirei şi desperării.

***

Rigier, unulŭ din conducĕtorii de frunte ai Cehilorŭ, şĭ-a serbatŭ în 10 Decemvre n. a *şéptedecea aniversare a dilei nascerei.* Foile cehe încă cu câteva dile înainte erau pline cu raporte despre pregătirile ce se făceau pentru acéstă serbare, precum şi de salutărĭ la adresa lui. Devisa lui Rieger este: „Nu ne predămŭ!“ Cehii i-au făcutŭ unŭ darŭ naționalŭ în sumă de 100,000 fl., adunați prin colecte. Din tótă țéra Cehilorŭ au sositŭ deputațiunĭ, care sĕ-lŭ felicite, în sala de şedințe a consiliului comunalŭ din Praga. Séra a fostŭ unŭ banchetŭ festivŭ, la care s'au ținutŭ vorbirĭ politice. Jubilantulŭ a primitŭ unŭ potopŭ de scrisorĭ şi telegrame de felicitare, până şi dela Cehii din St. Louis şi Chicago. Episcopulŭ Strossmayer de asemenea l'a felicitatŭ.

Étă cum sciu Cehii sĕ aprețieze activitatea şi jertfele aduse de bărbații lorŭ naționalĭ.

***

Ni-se scrie: „In comuna de sub Meseşiu numită *Bogdana* e preotŭ *Simionŭ Marincaşiu,* care prin continuă cetire a ajunsŭ la convingerea, că fără luminarea poporului în cultură nu putemŭ propăşi. Numitulŭ preotŭ a arătatŭ cea mai mare interesare de scólă şi docențĭ, participândŭ şi luândŭ parte activă la tóte adunările şi conferințele docenților, consultândŭ şi contribuindŭ la aplanarea diferențelorŭ, apărute pe terenulŭ culturalŭ. N'a crușatŭ nicĭ când ostenéla, a contribuitŭ atâtŭ spiritualmente câtŭ şi materialmente la constituirea şi purcederea reuniunei docenților din tractulŭ protopopescŭ alŭ Almaşului mare. Pentru aceste fapte nobile îĭ dorimŭ, ca Provedința la mulțĭ anĭ sĕ-lŭ țină spre fericirea neamului nostru. — *Unŭ călĕtorŭ.*“

***

Cetimŭ în „Românulŭ“: D-lŭ Gang Hoffer, cunoscutŭ autorŭ dramaticŭ germanŭ, lucréză în colaborațiune cu d-lŭ M. Brocciner o *piesă de teatru,* alŭ cărei subiectŭ este luatŭ din romanulŭ Brocciner „Juel Fortunat“. *Moravurile nóstre* suntŭ descrise în acea scriere şi rĕscóla sătenilorŭ jócă unŭ rolŭ importantŭ. Piesa se va da la Berlinŭ.

***

Organulŭ naționalŭ alŭ Slovacilorŭ „Narodnie Noviny“ publică unŭ apelŭ pentru clădirea unei *case naționale slovace.* S'au emisŭ 800 acții şi din aceste s'au destăcutŭ 632, au rĕmasŭ dér 168 acții nevêndute. Apelulŭ adreséză rugarea către Slavĭ de a cumpĕra câtŭ mai în grabă şi acțiile nevêndute.

***

La cererea tribunalului din Lemberg, *s'a arestatŭ în Viena preotulŭ din Kulikov* cu numele *Stojalovsky Sanislo,* suspiționatŭ fiindŭ de defraudare şi înşelăciune. Stojalovsky se bucură de mare popularitate în Galiția şi fiindŭ înfocatŭ opozițiunalŭ alŭ guvernului, era socotitŭ ca unŭ „agitatorŭ“ periculosŭ, despre care se susține, că atâtŭ cu cuvêntulŭ, câtŭ şi prin diarele sale „Veince“ şi „Pszczolka“ ar fi ațîțatŭ poporulŭ. De aci fŭ încurcatŭ într'o mulțime de procese prin carĭ îşĭ pierdŭ averea, ér acum sĕrmanulŭ omŭ e suspiționatŭ şi arestatŭ, pentru-că se crede despre elŭ, că, strîmtoratŭ de miseriă, ar fi vrutŭ sĕ falsifice nisce polițe.

***

In dilele acestea au sositŭ la *institutulŭ bactereologicŭ din Bucurescĭ doi sătenĭ de lângă Pesta,* scrie „Românulŭ“. Ei au fostŭ muşcațĭ de unŭ lupŭ turbatŭ. Unulŭ avea bărbia scósă şi celălaltŭ obrazulŭ sfâşiatŭ. D-lŭ Dr. Babeşŭ a începutŭ a le face inoculațiune.

***

Despre patriarchulŭ sêrbescŭ Angyelicĭ scrie „N. fr. Presse“: Mórtea lui este unŭ evenimentŭ, care va pregăti guvernului unguresců unele perplexitățĭ. Pa-

---

„Vĕ putețĭ închipui, ce rîsete au fostŭ pe dênsa şi cu tóte că mĕ îndemna sĕ calŭ pe covóre, fiindcă de aceea suntŭ aşternute pe josŭ, eu în neghiobia mea credeamŭ, că vré sĕ rîdă de mine şi, mai fiindŭ şi confusŭ, de ce-mĭ dicea sĕ calcŭ pe covóre, de aceea săreamŭ mai tare pe podinĭ cu cismele mele pline de tină. Credŭ că după-ce am plecatŭ şi mĭ-a vĕdutŭ urmele, nu i-a mai venitŭ sĕ rîdă.“

Multe de acestea nĭ-a povestitŭ bĕtrânulŭ inginerŭ şi nĭ-ar fi mai povestitŭ încă, décă spre părerea nóstră de rĕu nu s'ar fi schimbatŭ trenurile, apucândŭ elŭ către Braşovŭ şi noi către Sibiiu.

In calea nóstră ne aminteamŭ câte una din vorbele cu hazŭ ale bĕtrânului, care din copilŭ de plugarŭ, prin străşnicia tatălui sĕu şi prin propria sa silință la învĕțătură, ajunsese inginerŭ.

Măriórа Turturénŭ.

triarchulŭ Angyelicĭ era aprópe singurulŭ demnitarŭ bisericescŭ alŭ bisericei sêrbescĭ în Ungaria, care a luatŭ posițiune hotărîtă contra agitațiunilorŭ și nisuințelorŭ omladiniste și acestei atitudinĭ consecinte șĭ-a și mulțămitŭ cariera sa strălucită. Și ca patriarchŭ a doveditŭ Angyelicĭ, că e fidelŭ aderentŭ alŭ ideii de statŭ maghiarŭ și contrarŭ hotărîtŭ și tenace alŭ partidei lui Polit. Sub patriarchatulŭ sĕu nu s'au folositŭ colosalele veniturĭ, ce le are capulŭ bisericei sêrbescĭ, pentru scopurĭ dușmane statului, dér nicĭ pentru scopurĭ culturale ale poporului sêrbescŭ nu le-a sciutŭ elŭ folosi.

Étă cum sciu denunța agitatorii ungurĭ, prin foile streine subvenționate, pe Nemaghiarĭ, fiindcă nu se facŭ unelte unguresci și nu recunoscŭ pe cei carĭ li suntŭ impușĭ în contra voinței și dorinței lorŭ.

* * *

In *Severinŭ,* mai alesŭ în ținutulŭ *Orșovei,* lupii au umplutŭ de grózǎ pe locuitorĭ. Pănă acuma zacŭ bolnavĭ cu grele chinurĭ de turbare peste douĕḍecĭ de ómenĭ mușcațĭ de lupĭ; alții au și muritŭ. Gróznice stărĭ publice amŭ ajunsŭ!

Unŭ episodŭ din viéța rĕposatului canonicŭ Negruțŭ.

Rĕposatulŭ canonicŭ *Ioanŭ F. Negruțŭ,* care s'a născutŭ la an. 1817 în Sucutardŭ, după ce a funcționatŭ ca profesorŭ în Blașŭ, dela 1843—1847, se duse la Clușiu ca protopopŭ, unde petrecù pănă la anulŭ 1862, avêndŭ meritulŭ de a mijlocì, ca în gimnasiulŭ superiorŭ romano-catolicŭ de acolo sĕ se propună și limba română ca studiu extraordinarŭ, înființândŭ tot-odată și o societate de lectură română, ér la an. 1852 tipărì o gramatică maghiaro-română.

Va sĕ ḍică în furtunósele timpurĭ dela 1848—1849 Negruțŭ se afla în Clușiu. Étă cum descrie „Kolozsvár" unŭ episodŭ din viéța lui, vrêndŭ sĕ arate, că Negruțŭ cu ocasiunea revoluțiunei n'a fostŭ maltratatŭ din partea Ungurilorŭ în mĕsura, în care se povestesce:

„Când Urbanŭ se apropià de Clușiu, cineva într'o după amédă scornì scirea, că Urbanŭ ar fi sositŭ deja în Clușiu îmbrăcatŭ în haine străine și că s'ar afla la locuința parochială gr. cat. Scirea se lățì repede în totŭ orașulŭ; mulțĭ afirmau că l'ar fi și vĕḍutŭ pe Urbanŭ când a întratŭ în casă, ér alții pretindeau a fi auḍitŭ chiar și părțĭ din conversațiunile dintre Urbanŭ și Negruțŭ.

Curêndŭ după lățirea acestorŭ scirĭ mulțime de poporŭ (unguresçŭ) năpădì asupra casei parochiale, gardiștii naționalĭ 'și honveḍii împresurară casa, ér curtea fù inundată de poporŭ. Se făcură minuțióse cercetărĭ prin tóte unghiurile, căutară prin podŭ, prin pivniță și prin tóte odăile, dér pe Urbanŭ nu l'au aflatŭ. Intr'aceea se auḍì o voce din mulțime, strigândŭ, că Urbanŭ s'ar afla într'o altă parte a orașului. Mulțimea părăsì atuncĭ curtea lui Negruțŭ și se duse în direcțiunea aceea, ér gardiștii prinseră pe Negruțŭ și-lŭ duseră la primăriă, unde i s'a luatŭ unŭ strictŭ interogatoriu. Negruțŭ însĕ n'a pututŭ sĕ spună nimicŭ, deórece pe Urbanŭ nu l'a vĕḍutŭ nicĭodată, și astfeliu fù pusŭ în libertate."

„Kolozsvar" ḍice, că într'atâta a constatŭ tótă persecuțiunea la care a fostŭ espusŭ Negruțŭ în Clușiu. Ne mirămŭ, că nu ḍice fóia ungurésca, că a fostŭ tratatŭ și cu plăcinte.

Anulŭ 48 nu e departe de noi, ca sĕ se pótă acoperi cruḍimele. Asta ar trebui s'o scie jupânulŭ „Kolozsvar".

Literatură.

La 10 Decemvre viitorŭ va apăre de sub tiparŭ, în editura „Librăriei și Tipografiei Scólelorŭ" *Eniu D. Bălteanu et C. P. Conduratu,* interesanta scriere: **Anecdote populare** de *Th. D. Speranță.* Acestŭ opŭ va conține 20 cóle de tiparŭ 8⁰ elegantŭ imprimate, astfelŭ că elŭ póte servi pentru unŭ frumosŭ cadou cu ocasiunea Sf. sĕrbătorĭ. Persónele, care s'au însărcinatŭ cu listele de abonamentŭ, suntŭ rugate a le înainta împreună cu banii.

*

Manualŭ catecheticŭ pentru primii anĭ scolasticĭ, prelucratŭ după I. A. Fritz de *Basiliu Rațŭ,* fostŭ profesorŭ de s. scriptură, catechetică și metodică în seminariulŭ archidiecesanŭ din Blașŭ. — Sub titlulŭ acesta a apărutŭ în editura și proprietatea „Cancelariei Negruț" din Gherla unŭ opŭ de mare însĕmnătate pentru literatura catechetică română, al cărui autorŭ este actualulŭ vicarŭ foraneu alŭ Făgărașului. Opulŭ este o prelucrare liberă, schimbândŭ unele aplicărĭ practice cu altele recerute de relațiunile și lipsele băiețilorŭ noștri, ér ceremoniele bisericescĭ înlocuindu-le cu cele prescrise și usitate în biserica nóstră română. In note se arată și procederea ce are s'o observe catechetulŭ față cu discipulii sĕi. Destinațiunea acestei scrierĭ este, ca sĕ fiă unŭ îndreptarŭ în mâna catecheților, învĕțătorilorŭ și a părinților la instrucțiunea religiósă-morală, ce au s'o dea micilorŭ băețĭ de scólă. Din aceste puține cuvinte va înțelege fiăcare importanța acestui opŭ, care va ocupa unŭ locŭ fórte însemnatŭ în literatura bisericéscă și în care cetitorulŭ va afla o bogată colecțiune de povĕțuirĭ morale și intepretărĭ biblice. Ar fi fostŭ de dorit însĕ ortografia cu semne. Prețulŭ unui esemplarŭ din acestŭ opŭ, — care pórtă clausula aprobărei. Prea ven. Ordinariatŭ Metropolitanŭ din Blașiu și care cuprinde 222 pag. 8⁰ avênd mai multe poesii în textŭ, — costă 1 fl. și se póte procura dela „Cancelaria Negruțiu" din Gherla (Szamos-Ujvár).

Intêmplărĭ diferite.

Focŭ. In Alba-Iulia au arsŭ în 8 Decemvre către mieḍulŭ nopții mai multe șopróne de lemnŭ, grajdurĭ și alte edificii secundare, precum și coperișele duorŭ case. Paguba e destulŭ de mare.

Congresŭ geograficŭ internaționalŭ.

Societatea geografică română face următórea comunicare:

Societatea geografică francesă nĭ-a făcutŭ cunoscutŭ, că cu ocasia exposiției universale, ce are sĕ se deschidă la Parisŭ în cursulŭ anului viitorŭ, a hotărîtŭ a întruni unŭ congresŭ internaționalŭ pentru sciințele geografice. Acestŭ congresŭ se va ține în luna lui Augustŭ 1889 în localurile ministerului de comerțŭ și industriă din Parisŭ.

La acestŭ congresŭ d. de Lesseps, președintele societății geografice francese, învită pe toțĭ d-nii geografĭ, esploratorĭ și amicĭ ai sciințelorŭ geografice.

Congresulŭ va fi împărțitŭ în 7 secțiunĭ: 1) Geodesia, hidrografia, topografia. 2) Geografia fisică. 3) Geografia economică și comercială. 4) Geografia istorică și etnografică. 5) Geografia pedagogică. 6) Călĕtorii și explorațiunĭ. 7) Cartografia.

Dreptulŭ de intrare la congresŭ este fixatŭ la 40 francĭ pentru membrii donatorĭ și la 20 francĭ pentru membrii titularĭ.

Membrii congresului vorŭ asista la întrunirĭ cu votŭ deliberativŭ, ei vorŭ primi procesele verbale ale ședințelorŭ, precum și publicațiile ce s'ar face.

Aderenții vorŭ primi o cartă-diplomă la vĕrsarea subscripției lorŭ. Asemenea li se va remite și la deschiderea congresului o medaliă comemorativă, care va fi de unŭ modelŭ mai mare pentru membrii donatorĭ.

Comunicându-vĕ cele ce precedŭ, vĕ rogŭ, onorate colegŭ, sĕ binevoițĭ a ne face cunoscutŭ décă sunteți dispusŭ a lua parte la susŭ ḍisulŭ congresŭ, în care casŭ, vĕ rugămŭ a ne trimite adesiunea d-v. în scrisŭ, cum și taxa de 40 respective 20 francĭ, ca la rêndulŭ nostru sĕ putemŭ comunica numele d-v. comitetului congresului din Parisŭ.

Vețĭ binevoi totă deodată a ne arăta décă avețĭ a propune vre-o cestiune care sĕ se pótă pune în discuția congresului.

Vețĭ binevoi a vĕ adresa pentru totŭ ce concerne acestŭ congresŭ la secretarulŭ generalŭ alŭ societății geografice române (strada Vestei 4.)

Primițĭ, onorate colegŭ, încredințarea osebitei nóstre considerațiunĭ.

Vice-președinte, **generalŭ G. Manu.**

Secretarŭ-generalŭ, **G. I. Lahovari.**

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS."

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Budapesta, 13 Decemvre. Unŭ șefŭ de biurou din ministeriulŭ de comerțŭ avea sĕ plătéscă erĭ la cassa oficiului vamalŭ 42,000 fl., vîrî banii în paltonŭ, dér cândŭ voì sĕ plătéscă, pliculŭ cu banĭ lipsea. S'a începutŭ cercetarea.

Berlinŭ, 13 Decemvre. Impĕratulŭ 'șĭ-a retrasŭ propunerea penală în contra ḍiarului „Freisinnige Zeitung" pentru reproducerea memorielorŭ împĕratului Fridericŭ.

Bucurescĭ, 13 Decemvre. Ministrulŭ de rĕsboiu s'a esprimatŭ în senatŭ pentru continuarea lucrărilorŭ de fortificațiune.

DIVERSE.

O înmormêntare chinezéscă. Li-Ju-Doo, generalŭ chinezŭ, care avea alŭ 33-lea gradŭ în franc-maçoneria țĕrii sale și era maestru-mare alŭ ordinului în America, a muritŭ acum câteva ḍile în New-York. Funeraliele sale au fostŭ celebrate conformŭ ritualului chinezescŭ și suntŭ pe largŭ descrise de ḍiarele americane. Mortulŭ a fostŭ ținutŭ nouă ḍile în casă. Corpulŭ, după ce a fostŭ îmbalsamatŭ, s'a pusŭ într'unŭ cosciugŭ, care s'a așeḍatŭ într'unŭ colțŭ alŭ unei încăperĭ marĭ, îmbrăcată peste totŭ cu negru și cu albŭ. Pe o masă, lângă cosciugŭ, se aflau bucatele cu care Chinesii suntŭ presupușĭ că se aprovisionéză pentru „călĕtoria cea mare", unŭ mielŭ friptŭ, zaharicale și farfurii pline cu orezŭ. Pe o a doua masă era întinsŭ unŭ purcelŭ friptŭ, pachete cu ceaiu, sticle cu vinŭ, lămâi, portocale, pezmețĭ, cescĭ cu ceaiu și coșulețe cu florĭ. Corpulŭ era îmbrăcatŭ cu costumulŭ de mandarinŭ din dinastia Meng și códa îi era adusă împrejurul capului. Pe piept îi erau puse câteva bilete de bancă și în mâna stângă mai mulțĭ banĭ de aurŭ. In cosciugŭ se aruncaseră monete de aurŭ și de argintŭ și bilete de bancă, cu care sĕ pótă rĕposatulŭ sĕ fiă darnicŭ către duhurile rele, care arŭ putea sĕ'i stea împotrivă pe drumŭ. Pe o a treia masă ardeau șépte făclii, douĕ de céră roșiă mai marĭ și cincĭ de céră albă mai micĭ. Căpeteniile coloniei chinezeșcĭ, care s'au adunatŭ în camera mortuară, erau legațĭ cu panglicĭ negre și albe la brațŭ și îmbrăcațĭ cu pantalonĭ largĭ de pânză albă și cu tunicĭ galbene. Toțĭ salutară corpulŭ, unulŭ după altulŭ, și așa de adêncŭ, că se loveau cu fruntea de pămêntŭ. Toțĭ membrii unei deputațiunĭ numĕróse de franc-maçonĭ chinezĭ făcură totŭ așa.

La spatele cosciugului, trasŭ de patru cai, ședea unŭ personagiu, care arunca din când în când pe stradă hârtiă-monetă, ca sĕ dea în lăturĭ din drum spiritele rele. Patru camaraḍĭ de arme ai generalului urmau pe cai albĭ; după dênșii veneau mai mulțĭ ómenĭ îmbrăcațĭ în uniforme de soldațĭ chinezĭ. La cimitirŭ, baniera ordinului s'a așeḍatŭ la capulŭ mormêntului, între douĕ felinare aprinse. Cum se scoborî cosciugul în grópă, tóte emblemele de doliu fură strînse alăturĭ cu grópa și formate în mormanŭ, căruia i se dete focŭ. S'a arsŭ totŭ deodată și o cutiă care fusese a mortului. Grópa s'a umplutŭ apoi încetŭ cu pămêntŭ și s'au așeḍatŭ de asupră'i pui fripțĭ și orezŭ fiertŭ, peste care s'au deșertatŭ mai multe sticle cu vinŭ vechiu. Ceremonia s'a sfîrșitŭ când s'a înoptatŭ, adecă au făcutŭ așa cum sĕ îngrópe pe Li-Ju-Doo în ora când sórele rĕsare peste imperiulŭ cerescŭ.

Trăsnetulŭ ca fotografŭ. Unŭ moșierŭ cu numele Amos I. Biggs, care locuesce între Willsdall și este pleșuvŭ de totŭ, într'o séră de véră, tocmai când isbucnise o vreme tare, merse în grădină pentru a goni doi cotoi, carĭ se aflau în o luptă crâncenă pe unŭ rugŭ de lemne. Cotoii erau așa de adêncițĭ în afacerea lorŭ privată, încâtŭ moșierulŭ se putù apropia de ei la doi trei pașĭ. In acestŭ momentŭ cade unŭ trăsnetŭ pe rugŭ și omóră pe amêndoi cotoii. Moșierulŭ scăpà ca prin minune, cu tóte că i s'a sfărîmatŭ césorniculŭ, 'i s'au sfêrticatŭ pantalonii, de susŭ pănă josŭ, ér de pe cisma cea stângă 'i s'a ruptŭ turéculŭ. Mergêndŭ în casă, soția sa la vederea lui scóte unŭ țipetŭ de spaimă. — „Pentru Dumneḍeu, Amos" esclamà ea, „satana te-a înfieratŭ!" Moșierulŭ uimitŭ, alérgă la oglindă, și spre gróza sa vede pe partea dinaintea capului sĕu pleșuvŭ chipulŭ desĕvîrșitŭ alŭ unui cotoiu. Nicĭ o îndoiélă, că trăsnetulŭ a produsŭ acéstă fotografiă. Chipulŭ este ca la vr'o 8 centimetri de lungŭ și de o perfectă proporțiune, mustățile cotoiului, dinții lui, ba pănă și pĕrulŭ sburlitŭ de pe spinare, astea tóte suntŭ reproduse cu cea mai mare fidelitate. Moșierulŭ firesce se încercà a depărta chipulŭ celŭ fatalŭ, frecându-lŭ cu apă caldă, cu săpunŭ, cu oțĕtŭ etc., însĕ înzadarŭ; a doua ḍi diminéța era însĕ mai ștersŭ și spre amédĭ perise cu totulŭ.

Stanley trăesce. „Indépendance Belge" aduce scirea, că *Stanley trăesce.* După cum spune personalulŭ navei „Cameron", expedițiunea lui înainteză în susŭ pe Nigrulŭ superiorŭ și ómenii expedițiunei țină strînsŭ și cu credință la Stanley.

RECTIFICARE. In numĕrulŭ de erĭ alŭ fóiei nóstre, pag. 1, colóna 4, este a se ceti în șirulŭ alŭ 6-lea de susŭ: *Admonițiunile,* în locŭ de „Administrațiunile".

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 13 Decemvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.10	Vênd.	9.12
Argintŭ românescŭ .	„	9.05	„	9.08
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.63	„	9.65
Lire turcescĭ . . .	„	10.90	„	10.92
Imperialĭ	„	9.90	„	9.92
Galbinĭ	„	5.70	„	5·72
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	122.—	„	123.—
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 12 Decemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	100.70
Renta de hârtiă 5%	92.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	144.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	.98.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	117.50
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguresçŭ	99.25
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguresçŭ	132.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.20
Renta de hârtiă austriacă	81.75
Renta de argintŭ austriacă	82 60
Renta de aurŭ austriacă	109.20
Losurĭ din 1860	139.80
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	876.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. .	298 75
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	301.10
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.78
Napoleon-d'orĭ	9.64
Mărcĭ 100 împ. germane	59.65
Londra 10 Livres sterlinge	121.90

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Sosirea și plecarea trenuriloru și posteloru în Brașovu.

I. Plecarea trenuriloru:

1. Dela Brașovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenuriloru:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucureci la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea posteloru.

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovă-Zĕrnescĭ-Brană*: 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) „ „ *Zizină*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéța.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei", precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans."

Mersulŭ trenuriloru

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕșel			4.58	6.38
Clușiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriș	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vințulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiușŭ	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blașiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copșa mică	4.09			2.19
Mediașŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighișóra	5.45			3.59
Hașfalĕu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Brașovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timișŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ mixt	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timișŭ			1.45	
Brașovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apața	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Hașfalĕu	8.36		10.24	
Sighișóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediașŭ	10.37		11.47	
Copșa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blașiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiușŭ	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vințulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirișŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Clușiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădășelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireșŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovațŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulișu	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bĕrzava		6.28	7.55
Soborșinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasada		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăștia		11.09	11.37
Șibotŭ		11.39	12.—
Vințulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiușŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiușŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vințulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Șibotŭ	1.01	4.43	
Orăștia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicica	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborșinŭ	5.30	8.46	
Bĕrzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulișu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaț	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică		2.29	4.35
Șeica mare		3.02	5.05
Lómneșŭ		3.46	5.46
Ocna		4.18	6.17
Sibiiu		4.42	6.40

Sibiiu-Copșa-mică

Sibiiu		8.50	10.—
Ocna		9.17	10.24
Lómneșu		9.45	10.50
Șeica mare		10.20	11.20
Copșa-mică		10.49	11.45

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Mirașteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oșorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Mirașteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Petroșeni

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Hațegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Banița	11.50	6.40
Petroșeni	12.30	7.12

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșeni	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timișóra	9.12	9.02

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirișŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirișŭ	8.50	3.40

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșu	4.40
Țagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistrița	— —

Bistrița-Murĕșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	— —
Țagŭ-Budatelecŭ	9.41
Murĕșŭ-Ludoșŭ	1.11

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	5.38
Sighișóra	9.16

Notă: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.